

Plan upravljanja istraživačkim podacima - GOST

Slovenec, Damir

Data management plan / Plan upravljanja istraživačkim podacima

Publication year / Godina izdavanja: **2023**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:245:918223>

Rights / Prava: [Attribution 4.0 International](#)/[Imenovanje 4.0 međunarodna](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-08-22**

Repository / Repozitorij:

[Repository of the Croatian Geological Survey](#)

Plan upravljanja istraživačkim podacima (PUIP)

Opće informacije	
Ime i prezime predlagatelja	dr. sc. Damir Slovenec
Matična organizacija	Hrvatski geološki institut
Naziv i šifra projekta	Vulkano-sedimentne sukcesije sjeverozapadne Hrvatske i njihova uloga u razumijevanju geodinamike Paleotetisa tijekom srednjeg trijasa (GOST); IP-04-2019-3824
Upravitelj podacima	Duje Kukoč, dkukoc@hgi-cgs.hr
1. Prikupljanje podataka i dokumentacija	
Koje ćete podatke prikupljati, obrađivati, stvarati ili se ponovno njima koristiti? (navedite format, vrstu i opseg podataka)	<p>Podaci prikupljeni u okviru projekta GOST uključuju:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Podatke dobivene terenskim istraživanjem, 2. Podatke rezultata laboratorijskih analiza, 3. Podatke dobivene kabinetskim radom, <ul style="list-style-type: none"> • Podaci dobiveni terenskim istraživanjem su podaci koji su prostorno definirani i dobiveni tijekom terenskog snimanja geoloških stupova/profila, zatim detaljnim točkastim snimanjem izdanaka te uzorkovanjem stijena na lokacijama istraživanog područja. Njihova obrada i arhiviranje provodit će se primjenom sljedećih kompjuterskih programa: Excel, ArcGIS Desktop/QGIS, CorelDraw, Access (formati: *.xls., *.csv, *.shp, *.mxd, *.kml, *.gdb, *.tiff, *.jpg, *.png, *.pdf, *.cdr, *.accdb). • Podaci dobiveni različitim laboratorijskim analizama bit će obrađeni sljedećim kompjuterskim programima: Excel, Word, CorelDraw, MinPet, GCDkit, R (formati: *.xls., *.doc, *.jpg, *.png, *.R).

	<ul style="list-style-type: none"> • Podaci dobiveni kabinetskim radom bit će obrađeni i pohranjeni sljedećim kompjuterskim programima: ArcGIS/QGIS, CorelDraw, Word, Excel (formati: *.csv, *.shp, *.mxd, *.gdb, *.kml, *.tiff, *.jpg, *.png, *.cdr, *.doc, *.pdf). <p>Kartografski grafički podaci visoke rezolucije zahtijevat će relativno veliki prostor za pohranu, vjerojatno do 1 TB prostora.</p>
<p>Kako će se podaci prikupljati, obrađivati ili stvarati? (ukratko navedite metodologiju i procese osiguranja kvalitete te načine organiziranja podataka)</p>	<p>Prikupljeni uzorci stijena obrađivat će se standardiziranim postupcima i protokolima koje zahtijeva svaka od projektom predviđenih laboratorijskih analiza. Podaci terenskih istraživanja, kao i podaci mikroskopske determinacije stijena bit će pohranjeni u zasebne datoteke, tj. elektroničke baze podataka koje su osim na osobnim računalima suradnika dodatno pohranjene i na oblaku Hrvatskog geološkog instituta. Podaci će se nazivati slijedom: Projekt GOST - Analiza X – Znanstvenik XY, a bit će zapisani u Excel i PDF obliku.</p> <p>Metodologija i procesi kvalitete analitičkih podataka standardizirani su na razini svakog od laboratorija u kojem se provode analize. Osiguravanje kvalitete rezultata istraživanja i dobivenih podataka uključuje uporabu internacionalnih standarda i sistematsko ponavljanje mjerenja s ciljem minimiziranja potencijalnih grešaka.</p>
<p>Koju ćete dokumentaciju i metapodatke ustupiti osim podataka? (navedite koje su informacije potrebne korisnicima kako bi mogli čitati i interpretirati podatke u budućnosti te koji će se standardi koristiti pri tumačenju podataka)</p>	<p>Dokumentacija i metapodaci koji će biti javno dostupni uključuju:</p> <ul style="list-style-type: none"> • projektom objavljene publikacije, • objavljene podatke i rezultate istraživanja. <p>Metapodaci će tvoriti skup informacija u okviru kojeg će biti naznačena svrha, izvor, opis, vrijeme, autor, kao i uvjeti pristupa i njihove uporabe.</p> <p>Metapodaci će se temeljiti na shemi koju koriste repozitoriji Dabar i Zendo i koja uključuje sljedeće elemente:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • naziv: slobodni tekst • stvaratelj: prezime, ime • datum stvaranja: datum generiranja podatka (DD/MM/GGGG) • tema: izbor ključnih riječi i klasifikacija • opis: tekst koji ukratko opisuje sadržaj podataka i ostale dodatne informacije • operativni uvjeti: što je potrebno za interpretaciju podataka • format: detalji formata • vrsta izvora: skup podataka, slike, audio itd. • identifikator: DOI, URN:NBN (repozitorij Dabar), ORCID • pravo pristupa: otvoren pristup, ograničen pristup, pristup pod embargom, zatvoreni pristup.
2. Pravna i sigurnosna pitanja	
<p>Jeste li ograničeni sporazumom o povjerljivosti? Imate li potrebna dopuštenja za prikupljanje, obradu, čuvanje i dijeljenje podataka? Jesu li osobe čiji se podaci pohranjuju informirani o tome i jesu li dali privolu? Kojim ćete se metodama koristiti u svrhu zaštite osjetljivih podataka (GDPR - posebne kategorije osobnih podataka)?</p>	<p>Kroz provedbu ovog projekta neće se prikupljati, koristiti niti obrađivati osjetljivi osobni podaci (adrese, OIB itd.) niti kršiti etička načela.</p>
<p>Kako će se regulirati pristup podacima i njihova sigurnost? Koji su potencijalni rizici koje treba uzeti u obzir? Kako ćete osigurati sigurnost pohrane osjetljivih podataka?</p>	<p>Podaci će biti pohranjeni u zaštićenom sustavu Hrvatskog geološkog instituta na oblaku projekta, a suradnici projekta će potpisati izjavu o suglasnosti za korištenje baznih osobnih podataka (ime, prezime, e-mail adresa, institucija zaposlenja). Pristup podacima upravlja se preko identiteta ustanove koji je siguran sustav i slijedi najbolje prakse u pogledu upravljanja identitetom. Naš centralni sustav pohranjivanja podataka ima dostatnu zalihost, vrši se zrcaljenje i stalno se nadzire.</p>
<p>Kako ćete upravljati zaštitom autorskih prava i intelektualnog vlasništva? Tko će biti vlasnik podataka? Koje će se licencije primjenjivati na podatke? Koja će se ograničenja primjenjivati na ponovnu uporabu osobnih</p>	<p>Ne očekuje se da će rezultat istraživanja dovesti do patenta.</p> <p>Podaci će biti prikladni za dijeljenje. Podaci bi se u budućnosti mogli koristiti za dodatne analize ili za usporedbu s ostalim podacima dobivenim kroz istraživanja srodne tematike. Stoga ćemo omogućiti</p>

podataka?	najširu moguću uporabu podataka zbog čega će biti objavljeni pod licencom Creative Commons CC0.
3. Pohrana i čuvanje podataka	
Kako će podaci biti pohranjeni i kako će biti napravljena sigurnosna kopija podataka (backup) tijekom istraživanja? Koji su kapaciteti čuvanja podataka kojim raspolazete? Kojim se procedurama koristite za sigurnosnu kopiju (backup)?	Voditelj projekta ovisno o potrebi radi sigurnosnu kopiju s računala na oblak Hrvatskog geološkog instituta čiji su raspoloživi kapaciteti čuvanja podataka dostatni. U slučaju potrebe, podaci će tijekom istraživanja s računala voditelja projekta biti kopirani u nacionalni sustav za pohranu i dijeljenje podataka Puh (https://www.srce.unizg.hr/puh) koji članovima projektnog tima omogućava pristup aktualnoj verziji podataka i na kojem se dnevno automatizirano izrađuje sigurnosna kopija podataka.
Koji je vaš plan čuvanja podataka? U kojim će se formatima čuvati?	Podatke ćemo čuvati trajno u institucijskom repozitoriju Hrvatskog geološkog instituta, uspostavljenom na sustavu Dabar. Tablične podatke čuvat ćemo u XLS i CSV formatu, prostorne podatke u SHP i KML formatu, grafičke u PDF ili CDR formatu, a tekstualne u DOC i PDF formatu. DOC oblik obavezno će se konvertirati u DOCX oblik.
4. Dijeljenje i ponovna uporaba podataka	
Kako i gdje će se podaci dijeliti? Na kojem repozitoriju planirate dijeliti podatke? Kako će potencijalni korisnici doznati za podatke?	Konačnu verziju skupa podataka voditelj projekta i upravitelj podacima podijelit će putem institucijskog repozitorija Hrvatskog geološkog instituta, uspostavljenog u nacionalnom sustavu Dabar gdje će biti pohranjene i publikacije i prateća projektna dokumentacija. Podaci će biti objavljeni pod CC0 licencom kako bismo omogućili što širu moguću ponovnu uporabu podataka. Institucijski repozitorij u sustavu Dabar odabrali smo jer podržava FAIR principe: skupovima dodjeljuje trajni identifikator URN:NBN, osigurava vidljivost podataka putem OpenAIRE portala i Google Scholar a te tražilice dabar.srce.hr, a ujedno doprinosi vidljivosti i transparentnosti rada Hrvatskog geološkog instituta.
Ako postoje podaci koji se ne smiju dijeliti (prijavitelji vezani zakonskim, etičkim, autorskim pravila, povjerljivošću i sl.), pojasnite razloge	Podaci neophodni za bilo koju publikaciju bit će dostupni u trenutku objavljivanja. Svi neobjavljeni podaci pohranit će se u repozitoriju nakon

ograničenja.	12 mjeseci od završetka projekta.
Potvrdite da ćete se koristiti digitalnim repozitorijem koji je u skladu s načelima FAIR-a.	Potvrđujemo da ćemo koristiti repozitorij Hrvatskog geološkog instituta u sustavu Dabar jer podržava FAIR principe: skupovima dodjeljuje trajni identifikator URN:NBN, osigurava vidljivost podataka. (Meta)podaci su indeksirani su u tražilicama poput Google Scholar, OpenAIRE, re3data. Podaci će biti opisani metapodacima koji olakšavaju pronalaženje i citiranje: primjerice, podaci o autorima, istraživačkom projektu, korištenim protokolima, mjernim uređajima. U repozitorijima uU repozitorijima u Dabru uz metapodatkovni opis koristi se univerzalna shema matapodataka DataCite.
Potvrdite da ćete se koristiti digitalnim repozitorijem koji održava neprofitna organizacija (ako ne, objasnite zašto ne možete dijeliti podatke na digitalnom repozitoriju koji nije komercijalan).	Potvrđujemo da ćemo koristiti Repozitorij Hrvatskog geološkog instituta unutar nekomercijalnog sustava Dabar.

Ref:

[1] Celjak, D., Dorotić Malić, I., Matijević, M., Poljak, Lj., Posavec K. i Turk, I.: „Istraživački podaci - što s njima?“ Istraživački podaci - što s njima? : priručnik o upravljanju istraživačkim podacima | Digitalni repozitorij Srca (unizg.hr)